

Research Article

Submission Date
30 / 10 / 2024

Admission Date
14 / 12 / 2024

How to Cite:

An Assessment of the Sustainable Blue Economy and Marine Governance Opportunities in Türkiye: A Ministerial Level Review

Türkiye'deki Sürdürülebilir Mavi Ekonomi ve Deniz Yönetişimi İmkanlarının Değerlendirilmesi: Bakanlıklar Düzeyinde Bir İnceleme

Aygün Karlı ¹

Karlı, A. (2024). Türkiye'deki Sürdürülebilir Mavi Ekonomi ve Deniz Yönetişimi İmkanlarının Değerlendirilmesi: Bakanlıklar Düzeyinde Bir İnceleme. *Journal of Environmental and Natural Studies*, 6 (3), 240-251.
<https://doi.org/10.53472/jenas.1576035>

Öz:

Kamu politikası yaklaşımı açısından değerlendirildiğinde denizel çevre politikaları, son on beş senedir önemini arttıran bir konu haline almıştır. Devletler, uluslararası örgütler, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin ortak bir çözüm arayışı içerisinde oldukları temel konu ise okyanus ve denizlerdeki kirliliğin azaltılması ve okyanus ile denizlerdeki sürdürülebilir bir şekilde nasıl yararlanılacağıdır. Mavi büyüme ve mavi ekonomi kavramlarının 2000'lerin ortalarından itibaren öneminin artmasıyla birlikte okyanus ve denizlerden yararlanılma süreçlerine kamu politikaları açısından müdahale edilme gerekliliği de önemli bir süreç olarak ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda, kamu politikalarının yapıcısı ve uygulayıcısı olan kamu otoritelerinin balıkçılık, su ürünleri yetiştiriciliği, gemi yapımı/sökümü/geri dönüşümü, liman yönetimi, kıyı turizmi, denizel biyoçeşitliliğin korunması, iklim değişikliğinin etkileri, derin deniz maden araştırmaları ve denizel yenilenebilir enerji gibi pek çok konuyu içerisinde barındıran deniz politikalarını düzenleme, uygulama ve yönetme süreçleri de karmaşık bir yapıya neden olabilmektedir. Bu karmaşık yapının anlaşılabilirliği için, devletlerin ilgili yasal düzenlemeleri sonucunda ortaya çıkan sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetişimi konularının araştırılması ve bu konu başlıkları çerçevesinde devletin ilgili birimlerinin yetki süreçlerinin incelenmesi gerekmektedir. Bu süreçlerin incelenmesi, bu çalışmada, çevre politikası entegrasyonu kavramı çerçevesinde değerlendirilmiş ve Türkiye özelinde, bakanlıkların sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetişimi konularındaki entegrasyonu incelenmiştir. Bu entegrasyonun incelenmesinin ön koşulu ise Türkiye'deki bakanlıkların sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetişimi konusundaki görev alanlarının belirlenmesi ve çevre politikası entegrasyonu konusundaki kapasitelerinin ölçülmesidir. Son olarak, çevre politikası entegrasyonu çerçevesinde değerlendirilmiş olan Türkiye'nin sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetişimi imkanları, Türkiye'deki denizel çevre politikalarının görev ve yetki karmaşası yaratıp yaratmadığı açısından da tartışılmıştır. Değerlendirmenin temel ölçütü olarak 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ele alınmış ve bakanlıkların denizel çevre politikalarıyla ilişkili olarak sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetişimi konularındaki görev ve yetki hususları ilgili kategorilere ayrılarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Denizel Çevre Politikaları, Sürdürülebilir Mavi Ekonomi, Deniz Politikası, Çevre Politikası, Deniz Yönetişimi

ABSTRACT:

From the standpoint of public policy, marine environmental policies have assumed greater significance over the past fifteen years. The primary challenge facing states, international organizations, non-governmental organizations and universities is to identify a unified approach to reducing ocean and sea pollution and to ensure the sustainable utilization of these resources. The concepts of blue growth and blue economy have gained increasing importance since the mid-2000s, giving rise to the necessity for intervention in the processes of utilization of oceans and seas in terms of public policy. In this regard, the actions of public authorities, who are responsible for formulating and implementing public policies, can result in a complex structure when they regulate, implement, and manage marine policies, which encompass a multitude of issues, including fisheries, aquaculture,

¹ **Corresponding Author Yetkili Yazar:** Political Science and Public Administration, School of Business, Atılım University, Ankara, Türkiye, aygun.karli@atilim.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3588-9789>

shipbuilding/dismantling/recycling, port management, coastal tourism, the protection of marine biodiversity, the impacts of climate change, deep-sea mineral exploration, and marine renewable energy. In order to gain insight into this intricate structure, it is essential to examine the sustainable blue economy and marine governance issues that arise from the pertinent legal frameworks of the states, as well as the authorization processes of the relevant state entities within this context. This study examines these processes within the context of environmental policy integration and the integration of ministries on sustainable blue economy and marine governance in Türkiye. The initial step in analyzing this integration is to identify the mandates of Turkish ministries on sustainable blue economy and marine governance, and to evaluate their capacity for environmental policy integration. In conclusion, the opportunities for Türkiye's sustainable blue economy and marine governance, which have been evaluated within the context of environmental policy integration, have also been considered in relation to the potential for confusion in the delineation of tasks and competencies within the marine environmental policies currently in place. The assessment is based on the Presidential Decree No. 1 on the Organization of the Presidency of the Republic of Türkiye, which provides the main criterion for evaluation. The duties and authorities of the ministries in the fields of sustainable blue economy and marine governance in relation to marine environmental policies are analyzed by dividing them into relevant categories.

KEYWORDS: *Marine Environmental Policies, Sustainable Blue Economy, Marine Policy, Environmental Policy, Marine Governance*

GİRİŞ:

Geçmişten günümüze denizlere olan ilgi artarak devam etmiştir. Özellikle balıkçılık, gemi taşımacılığı, turizm ve liman faaliyetlerinin artması ve bu sektörlere duyulan ihtiyaç ile teknolojinin gelişmesi denizlere ilişkin ihtiyaçların artmasını da beraberinde getirmiştir. Denizlere dair sektörlerin gelişimi, teknolojiyle beraber, sektörlerin farklılaşmasını doğurmuştur. Bunun yanı sıra denizlere ilişkin tüm bu süreçlerin ilerlemesi denizlerin korunması ve denizlerin kamu politikasının bir konusu olması sonucunu da yaratmıştır. Deniz politikaları olarak belirlenen bu alan, tarihsel açıdan denizler dışındaki alanlar üzerinde üretilen politikalarla farklı bir yön izlemiştir. Bunun nedenlerinden en önemlisi deniz ve okyanus ekosistemlerinin diğer ekosistemlerden farklı olmasıdır. İlgili farklılıkları aşağıdakiler oluşturmaktadır (Zacharias ve Ardron, 2020):

I- Okyanus ve denizlerin dünya üzerinde çok daha fazla yer kaplaması,

II- Fiziksel açıdan deniz ve okyanus ekosistemlerinin kara ekosistemlerinden farklı oluşu,

III- Okyanus ve denizlerdeki kara ekosistemlerine oranla sıcaklık farklılığı,

IV- Okyanus ve denizlerin önemli bir bölümüne güneş ışığının ulaşmıyor oluşu,

V- Suyun hareketli ve akışkan doğasının okyanus ve denizleri farklılaştırması,

VI- Okyanus ve denizlerin kara ekosistemlerinden farklı bir sirkülasyon yapısının oluşu,

VII- Okyanus ve denizlerdeki birincil üreticilerin kara ekosistemlerinden farklı oluşu,

VIII- Deniz ve okyanuslar ile kara ekosistemleri arasındaki taksonomi farklılıkları,

IX- Deniz ve okyanus ekosistemleri ile kara ekosistemleri arasındaki zamansal ve mekansal ölçek farklılıkları,

X- Deniz ve okyanus ekosistemlerinin iklimsel sınırlarının belirgin olması, boylama göre çeşitliliklerinin fazla olması ve yüksek taksonomi düzeyinde çeşitliliğin artması bakımından çevresel sorunlara nispeten daha geç duyarlı oluşu.”

Deniz politikalarına bir kamu politikası olarak bakıldığında ise konu, çevre politikalarının bir alt dalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir kamu politikası olarak çevre politikası insanların doğayla nasıl bir ilişki kurduklarını ve bu ilişkinin kamu yönetimi, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör arasındaki dinamiklerinin neler olduğunu incelemektedir. Ayrıca kamu politikasının bileşenleri olan politika yapımı, politikaların uygulanması ve politikaların değerlendirilmesi gibi süreçler de çevre politikalarının insan doğa etkileşimi bağlamında konularından bazılarını oluşturmaktadır. Deniz politikaları ise pek çok konuyu içerisinde barındırmaktadır. Bunlar arasında; bütünleşik kıyı alanları yönetimi, balıkçılık, su ürünleri yetiştiriciliği, iklim değişikliği, kirlilik, gemi yapımı-sökümü ve geri dönüşümü, liman yönetimi, turizm ve denizel yenilenebilir enerji gibi sektörler yer almaktadır (Jacquez ve Smith, 2003).

Bu doğrultuda bu çalışmada, denizel çevre politikalarının çevre politikası entegrasyonu çerçevesinde incelenmesi gerçekleştirilecektir. Çalışmada Türkiye'nin denizel çevre politikaları, son dönemde önemli bir kavram haline alan sürdürülebilir mavi ekonomi yaklaşımı ve denizlerin yönetilebilmesi adına hayati bir önem taşıyan deniz yönetişimi yaklaşımı ile değerlendirilecektir. Bu açıdan Türkiye'deki bakanlıkların görev, yetki ve uygulama süreçlerindeki yeri değerlendirilerek merkezi bir otoritenin eksikliğinin kamu politikası alanında sorun yaratıp yaratmadığı hususları incelenecektir.

1. Kavramsal Çerçeve

1.1. Çevre Politikası Entegrasyonu

Çalışmanın temel teorik çerçevesini oluşturacak olan çevre politikası entegrasyonu kavramı denizel çevre politikalarının analizi için kullanılması önem arz eden bir teorik zemini içerisinde barındırmaktadır. Çevre politikası entegrasyonu yaklaşımı yalın bir anlatımla, çevreyle ilgili amaçların çevre dışındaki tüm politika alanlarında politika yapım sürecinin her aşamasına dâhil edilmesi olarak tanımlanabilir. Çevre politikası entegrasyonunun amacı ise çevreyle ilgili endişelerin politika oluşturma sürecinde temel bir ilke olarak tanınması ve uygulanmasıdır. Çevre politikası entegrasyonu, aynı zamanda, çevresel etkilerin bütünsel olarak değerlendirilmesi ile çevresel politikaların sektörel politikalarla çelişmeyecek şekilde düzenlenmesi gerekliliğini içerisinde barındırır. Son olarak, yaklaşıma göre, sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde çevresel hedeflere diğer sektör hedeflerine kıyasla öncelik verilmesi gerektiği ortaya konmaktadır (Lafferty ve Hovden: 2003; Oosten vd.: 2018; Orhan: 2021).

Çevre politikası entegrasyonu dikey ve yatay olarak iki biçimde ifade edilmektedir. Buna göre kuramın dikey çevre politikası entegrasyonu boyutu tüm sektörlerde çevresel hedeflerin ne ölçüde benimsendiği ve uygulandığına odaklanmaktadır. Buna göre her sektör, kendilerine ait çevresel stratejilerini belirleyerek çevresel hedeflerini kendi geleneksel sektör hedefleri ile birleştirmeyi amaçlamaktadır. Dikey çevre politikasını değerlendirmek için bazı unsurlar göz önünde bulundurulmaktadır. Bunların arasında; sektörel çevresel zorlukların belirlenmesi, sektörel bir çevre eylem planı oluşturulması, sektördeki tüm politika kararlarında çevresel etki değerlendirmesi ve stratejik çevresel değerlendirme kullanımı, hedeflerin göstergelere dayalı olarak planlanması ile belirli takvimler çerçevesinde ölçülmesi ve sektördeki çevresel politika durumunun düzenli raporlanması yer almaktadır (Lafferty ve Hovden, 2003).

Çevre politikası entegrasyonu yaklaşımının bir diğer boyutu olan yatay çevre politikası entegrasyonu ise merkezi bir otoritenin çevre entegrasyonu için kapsamlı bir çapraz sektör stratejisi geliştirmesini içerir. Yatay çevre politikası entegrasyonu, çevresel hedeflerin diğer tüm politika alanlarına eşit düzeyde öncelik verilmesini içeren bir çerçeve sunmaktadır. Çerçevenin ana unsurları; uzun vadeli bir sürdürülebilir kalkınma stratejisinin varlığı, entegrasyon sürecini gözetim ve koordinasyonla yürütecek merkezi bir otorite bulunması, sektörlerin çevresel hedeflere yönelik sorumluluklarının açık olarak belirlenmesi, çevresel hedeflerin belirli takvimler ve göstergelerle izlenmesi ve kamu politikaları için çevresel etki değerlendirmesi ile stratejik çevresel değerlendirme kullanımı süreçlerinin etkin şekilde uygulanması yer almaktadır (Lafferty ve Hovden: 2003; Oosten vd.: 2018).

1.2. Sürdürülebilir Mavi Ekonomi

Mavi ekonomi yaklaşımı sürdürülebilir kalkınmanın bir aracı olarak kullanılmaktadır. Kavramın içerisinde yer alan süreçler, ekonomik ve ticari uygulamaların bütünlük bir denizel çevre yönetimiyle birlikte gelişmesini zorunlu kılmaktadır. Bu açıdan mavi ekonomi kavramı deniz ekolojisi ve çevre konularına da genişletilebilir ve bu açıdan oldukça geniş bir perspektiften değerlendirilebilmektedir. Perspektifin içeriğinde, karbon emisyonunu azaltmak ve denizel çevrenin üretim ve tüketim açısından model olabilecek yaklaşımlarla incelenmesi hedeflenmektedir (Smith-Godfrey, 2016).

21. yüzyıl itibarıyla gerek su sorunu gerekse su alanları yönetiminin sorunlu yapısı nedeniyle de önemli bir kavram haline gelen mavi ekonomi; denizel çevreye ilişkin sorunları azaltmayı, ekosistem yaklaşımına dayalı olmayan yönetim sorunlarını çözmeyi, kıyı alanları yönetimini sağlamayı, sürdürülebilirliği uzun vadede gerçekleştirmeyi ve denizel alanlarda iş birliği, katılımçılık ve güveni sağlamayı amaçlamaktadır (Wenhai, 2019).

Bir başka anlatımla mavi ekonomi, okyanus ve denizlere ilişkin gözlemler, tahminler ve ölçümler yapmayı hedefler ve bu alanların ekonomik yararlarını çevresel güvenlik açısından korumayı hedefler. Bu bağlamda, özellikle önemli bir endüstri aracı olarak kullanılabilen mavi ekonominin gelecekte denizel çevreye dair veri ve bilgi sistemleri ihtiyacının artacağı da görülmektedir (Willis, 2016).

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bir kamu politikası olarak denizel çevre politikaları özellikle 2010'dan itibaren önemli değişimlere sahne olmuştur. Bu değişimin temelinde ise denizlerin iklim değişikliğindeki rolü, denizlerdeki kirliliğinin önemli ölçüde bir sorun haline gelmesi ve denizlerden elde edilen kaynakların yönetimine dair olan ihtiyacın artması yer almaktadır. Bu açıdan, Avrupa Birliği yukarıdaki sorunlara bir çözüm önerisi olarak çok bileşenli bir şekilde yönetilmesini ve tüm bileşenlerin iklim değişikliği ve denizlerin kirlilikten arındırılması için uyum içerisinde olması gerekliliği yönündedir. Avrupa Birliği'nin sürdürülebilir mavi ekonomi kavramının unsurlarını belirttiği "The EU Blue Economy Report 2021" isimli rapora (European Commission, 2021) göre ise denize özgü aktiviteler ve denize bağlı olan aktiviteler olarak kapsamı belirtilen kavram hususunda Avrupa Birliği'nin sistematik biçimdeki ayrımları şu şekilde ifade edilmiştir:

- Kıyı Yönetimi
- Denizel Çevrenin Korunması
- İklim Değişikliğine Uyum
- Deniz Güvenliği
- Denizel Yenilenebilir Enerji
- Kıyı Turizmi
- Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği
- Denizel Çevrenin Korunması
- Gemi Yapımı ve Onarımı
- Denizel Altyapı
- Deniz Taşımacılığı
- Denizel Araştırma ve Eğitim

Avrupa Birliği yukarıda belirtilen ayrımlar doğrultusunda üye ülkelerin ve doğrudan örgütün deniz politikalarını belirlemiş ve sürdürülebilir mavi ekonomi çatısı altında deniz politikalarına ait politika eksenini değiştirmiştir. Sürdürülebilir mavi ekonomi kavramına dek küresel bir rejim olan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin hükümleri doğrultusunda faaliyetlerini sürdüren devletler; bu kavramın ortaya çıkmasından bu yana yine aynı sözleşmeyi uygulamakla beraber sürdürülebilir mavi ekonomiye dair süreçleri de politikalarının bir parçası haline getirmişlerdir. Özellikle Afrika ve Asya kıtasında yer alan ülkeler mavi ekonomi/sürdürülebilir mavi ekonomi hususunda politikalarını gerçekleştirmekte ve ülkelerinin iklim değişikliği ile deniz kirliliği konusunda korunması adına tedbirler almaktadırlar. Bunun aksine, sürdürülebilir mavi ekonomi kavramının sermayenin yeniden üretimini sağlamak ve bugüne dek ticari anlamda bağımsız bir hale gelmemiş olan denizleri sermayeye açmak olarak gören ve mavi küçülme kavramı ile denizlerin yeterince sömürüldüğünü ve daha fazlasına artık yer olmadığını ifade eden çalışmalar (Ertör ve Hadjimichael, 2020) da mevcuttur.

1.3. Deniz Yönetişimi

Deniz yönetişimi kavramına dair pek çok açıklama ve tanımlama mevcuttur. Bu bağlamda ilgili literatür incelendiğinde deniz yönetişimi kavramının yönetim bilimi, siyaset bilimi, kamu yönetimi ve kamu politikası açısından çeşitli anlamları ve tanımlamaları bulunmaktadır. Bu başlıkta bu açıklamalara yer verilecek ve deniz yönetişimi kavramının geniş anlamalı bir tanımı yapılacaktır.

Geleneksel olarak hükümet/hükümetme kavramlarıyla bağlantılı olarak nitelendirilen yönetim, hükümet özelinde meşru yaptırım tekelini tümüyle elinde bulunduran devlet kavramı etrafında şekillenmiştir. Ancak özellikle küreselleşme, Avrupalılaşma ve bireyselleşmenin son yıllardaki artışına paralel olarak yönetimin de yalnızca devlet ile ilişkilendirilemeyeceği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda yönetim yalnızca devletin tekelinden çıkmış ve devletin, piyasanın ve sivil toplum aktörlerinin iş birliği içerisinde değerlendirilmeye başlanmıştır (Leeuwen ve Tatenhove, 2010).

Deniz yönetişimi ise yönetim konusunda bağlam ve odağın deniz yönetimine dair olduğunu anlatan bir ifadedir. Deniz yönetişiminin aktörlerinin farklılığı ve politika yapma biçimindeki etmenlerin çeşitliliğinden kaynaklanan durum deniz yönetişimi kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Yerel, ulusal, bölgesel ve küresel düzeyde çok fazla aktörün oluşu deniz yönetişimi konusundaki politika yapma ve uygulama biçimlerinde yönetmelikler, kanunlar ve uluslararası sözleşmeler gibi konuları da beraberinde getirmiştir. Tüm bu süreçlerle birlikte deniz yönetişimi adında ayrı bir kavram/mekanizma yaratılması gemicilik, limanlar, denizden elde edilen enerji yönetimi, turizm, deniz dibi madenciliği, balık yetiştiriciliği ve mavi biyoteknoloji gibi konuların paydaşlar tarafından yönetilebilir hale getirilebilmesini amaçlamaktadır (Leeuwen ve Tatenhove, 2010).

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda deniz yönetişimi üç bileşen halinde şu şekilde tanımlanabilir: İlk bileşeni deniz politikaları yapımı oluşturmakta ve bu bileşende farklı kamu politikalarının oluşturulması ile politikaların kaynaklarının belirlenmesi yer almaktadır. İkinci bileşeni deniz yönetişiminin sağlanabilmesi açısından paydaşlar arasındaki güç ilişkileri oluşturmakta ve bu

aktörler arasındaki güç dengelerinin yönetim süreçlerine katılımı nasıl etkilediği değerlendirilmektedir. Üçüncü bileşeni ise resmi ve gayri resmi kurumsal ortamlar oluşturmada ve bu kurumsal yapıların deniz politikalarını nasıl etkilediği belirlenmektedir (Leeuwen ve Tatenhove, 2010).

Bir başka tanımlamaya göreyse deniz yönetimi denizlere ilişkin sosyal süreçlerin yönetimini ifade etmektedir. Bunların içerisinde denizlerdeki kaynakların yönetimi, denizlerin ulaşım aracı olarak yönetimi ve denizlerin askerî açıdan yönetimi girmektedir. Bu doğrultuda deniz yönetimi denizlere ilişkin sosyal bilim kaynaklı süreçlerin akılcı bir şekilde yönetimini ifade etmektedir. Bir diğer anlatımla deniz yönetimi denizlere ilişkin siyasi, hukuki, toplumsal ve çevresel araştırmaları devletler nezdinde sürdürmeyi ve ortak bir yönetim süreci oluşturmayı hedeflemektedir (McAteer, 2022).

Deniz yönetimine ilişkin kavramsal süreçler incelendiğinde ilgili kavramın hem düzey anlamında hem de düzeyler arası etkileşim bağlamında değerlendirilebileceği belirtilebilir. Bu açıdan örneğin uluslararası düzeyde gerçekleştirilen deniz yönetimi mekanizmalarıyla ulusal düzeyde gerçekleştirilen deniz yönetimi mekanizmaları arasında çeşitli farklılıklar mevcuttur. Son olarak deniz yönetimi olarak nitelediğimiz kavramın okyanus yönetimi kavramı çerçevesiyle bir diğer değerlendirmesi daha uygun bulunmaktadır. Yerel, ulusal, bölgesel ve küresel olarak ölçeklendirilen deniz yönetimi kavramının ulusal bazda değerlendirme birimlerinde şunlar yer almaktadır (Andrea Bryndum-Buchholz vd., 2023):

- Politika, yasa ve düzenlemeler
- Dinamik ve ekosistem temelli yönetim
- İklim dirençli koruma ağı
- Önleyici yöntemler

Çalışmanın bir sonraki aşamasında çalışmanın amacının ve kapsamının açıklandığı, yönteminin belirlendiği ve araştırma sorularının oluşturulduğu bir sonraki bölüm olan kuramsal çerçeve bölümü yer almaktadır.

2. Kuramsal Çerçeve

2.1. Amaç ve Kapsam

Çalışmanın amacı, Türkiye'deki denizel çevre politikalarına ilişkin süreçleri çevre politikası entegrasyonu yaklaşımı çerçevesinde incelemektir. Bu yaklaşımla incelenecek olan Türkiye'nin denizel çevre politikaları, çevre politikası entegrasyonu yaklaşımı içerisindeki yatay çevre politikası entegrasyonu eksenindeki merkezi bir kurumun varlığı veya eksikliğinin belirlenmesi bağlamında incelenecektir. Bu incelemeyle Türkiye'nin deniz yönetimi ve sürdürülebilir mavi ekonomi politikalarına dönük merkezi karar alma ve uygulama birimlerindeki kurumsal yapısı ve bu yapının eksiklikleri tartışılacaktır.

Çalışmanın kapsamını Türkiye'deki bakanlıkların görev alanlarının sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetimi konularındaki görev ve yetki alanlarının belirlenmesi oluşturmaktadır. Ek olarak bu alanların belirlenmesinden sonra çalışmanın çevre politikası entegrasyonu hususunda hangi konumda yer aldığı yatay çevre politikası entegrasyonu açısından incelenecek ve bunun sonucunda merkezi karar alma ve uygulama mekanizmalarında bir eksiklik olup olmadığı tartışılacaktır.

2.2. Yöntem

Çalışmada çevre politikası entegrasyonu yaklaşımının yatay çevre politikası entegrasyonu süreçleri incelenecektir. Bu bakımdan, yatay çevre politikası yaklaşımının içerisinde yer alan ulusal karar alma mekanizmalarının unsurları olan politika, yasa ve düzenlemelerin varlığı, politikaların dinamik ve ekosistem temelli yönetim içerip içermediği, kamu politikalarının iklim dirençli koruma ağı içerisinde olup olmadığı ve kamu politikalarının önleyici yöntemler içerip içermediği incelenecektir.

İkinci olarak çalışmada, yatay çevre politikası entegrasyonu içerisinde bulunan ulusal karar alma mekanizmalarının sürdürülebilir mavi ekonomi konusundaki rollerinin ayrımı, görev, yetki ve uygulama alanlarındaki varlıkları araştırılacaktır.

Yukarıdaki araştırmaların gerçekleştirilmesindeki temel unsur ise 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (T.C. Resmi Gazete, 2018) olarak belirtilmiştir. İlgili kararnamede Türkiye'de yer alan bakanlıkların görev ve yetki alanları yer almaktadır. Veri toplama araçlarından belge analizinden yararlanılan çalışmada 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi içerisinde yer alan bakanlıkların görevleri incelenmiş ve bu inceleme neticesinde Türkiye'deki denizel çevre politikalarına ilişkin toplam 125 (yüz yirmi beş) görev ve yetki bulunmuştur. İlgili yetki ve sorumluluklar deniz yönetimi ve sürdürülebilir mavi ekonominin alanlarına ve kategorilerine göre ayrılmış ve çalışmanın içerisinde şekiller halinde gösterilmiştir.

2.3. Araştırma Soruları

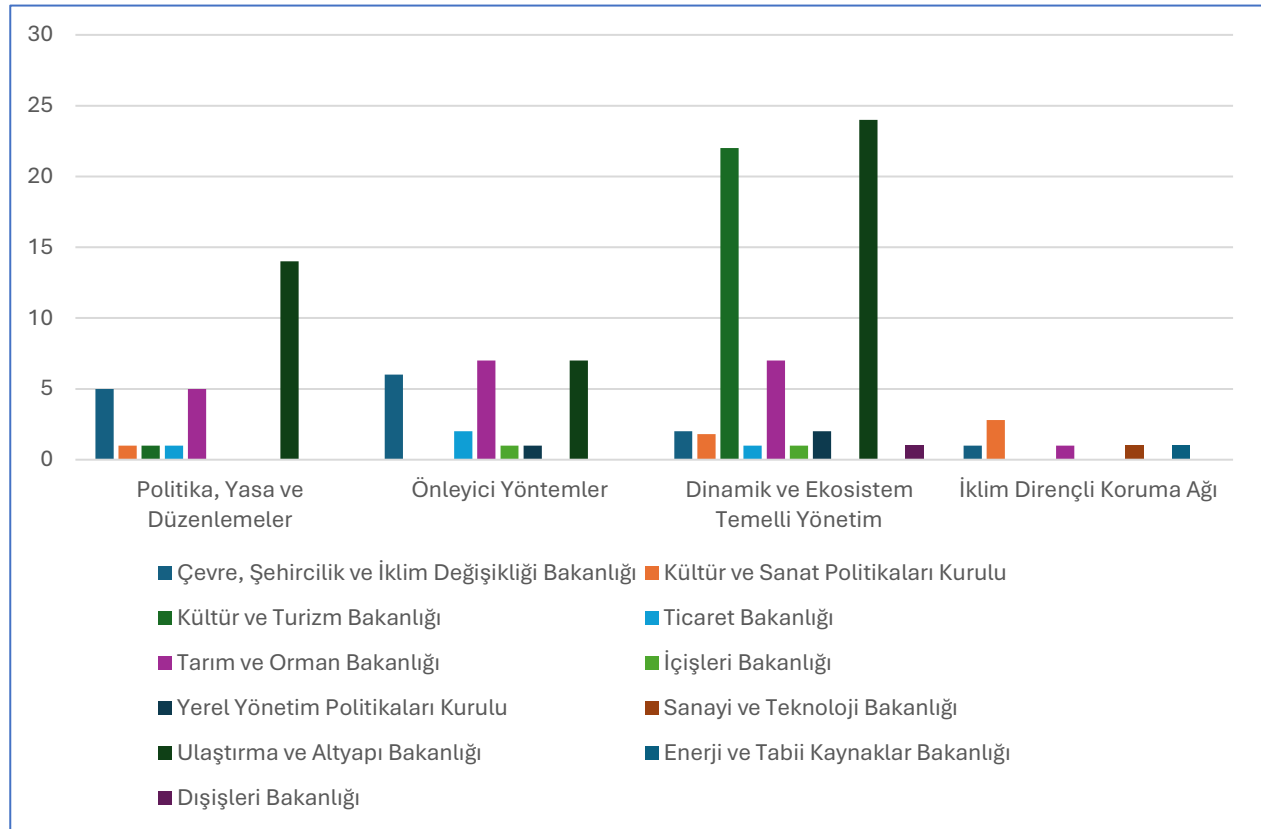
Çalışmada yapılacak incelemeler sonucunda yanıt aranacak toplam 2 araştırma sorusu bulunmaktadır. İlgili araştırma soruları aşağıdakilerdir:

- 1- Yatay çevre politikası entegrasyonu yaklaşımı çerçevesinde Türkiye'nin deniz yönetişi ve sürdürülebilir mavi ekonomi politikalarını uygulamakla görevli ve yetkili merkezi otorite ilgili görev ve yetkileri nasıl paylaşmıştır?
- 2- Türkiye'deki denizel çevre politikalarının uygulanabilmesi için tekil bir merkezi otoriteye ihtiyaç var mıdır?

3. Bulgular

3.1. Türkiye'de Bakanlıkların Deniz Yönetişimine İlişkin Görev ve Yetkileri

Şekil 1'de gösterildiği üzere deniz yönetişi açısından birçok bakanlık ve kurulun birbirlerinden bağımsız bir şekilde görevleri olduğu görülmektedir. Deniz yönetişi açısından üst bir kurulun müstakil bir biçimde bulunmadığı ve denizlerin korunmasından gemi geri dönüşüm faaliyetlerine dek tüm faaliyetlerin ayrı ayrı yapıların görevleri içerisinde olduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında her bir bakanlığın ve kurulun kendi yapıları içerisinde ayrı bir deniz yönetişi birimi oluşturmaları veya her bir bakanlığı eşgüdümlü bir şekilde koordine edecek bir yapıya ihtiyaç duyulduğu gözükmektedir. Öte yandan deniz yönetişi açısından değerlendirildiğinde çoğu bakanlık ve kurulun diğer bakanlıklarla herhangi bir ilişkisi tespit edilememiştir. Bu doğrultuda, bakanlıkların görev alanlarıyla hangi açılardan sınırlı olduklarına dair yalın bir bilgi söz konusu değildir.

Şekil 1: Türkiye'deki Bakanlık ve Kurullara Göre Deniz Yönetişiminin Unsurları

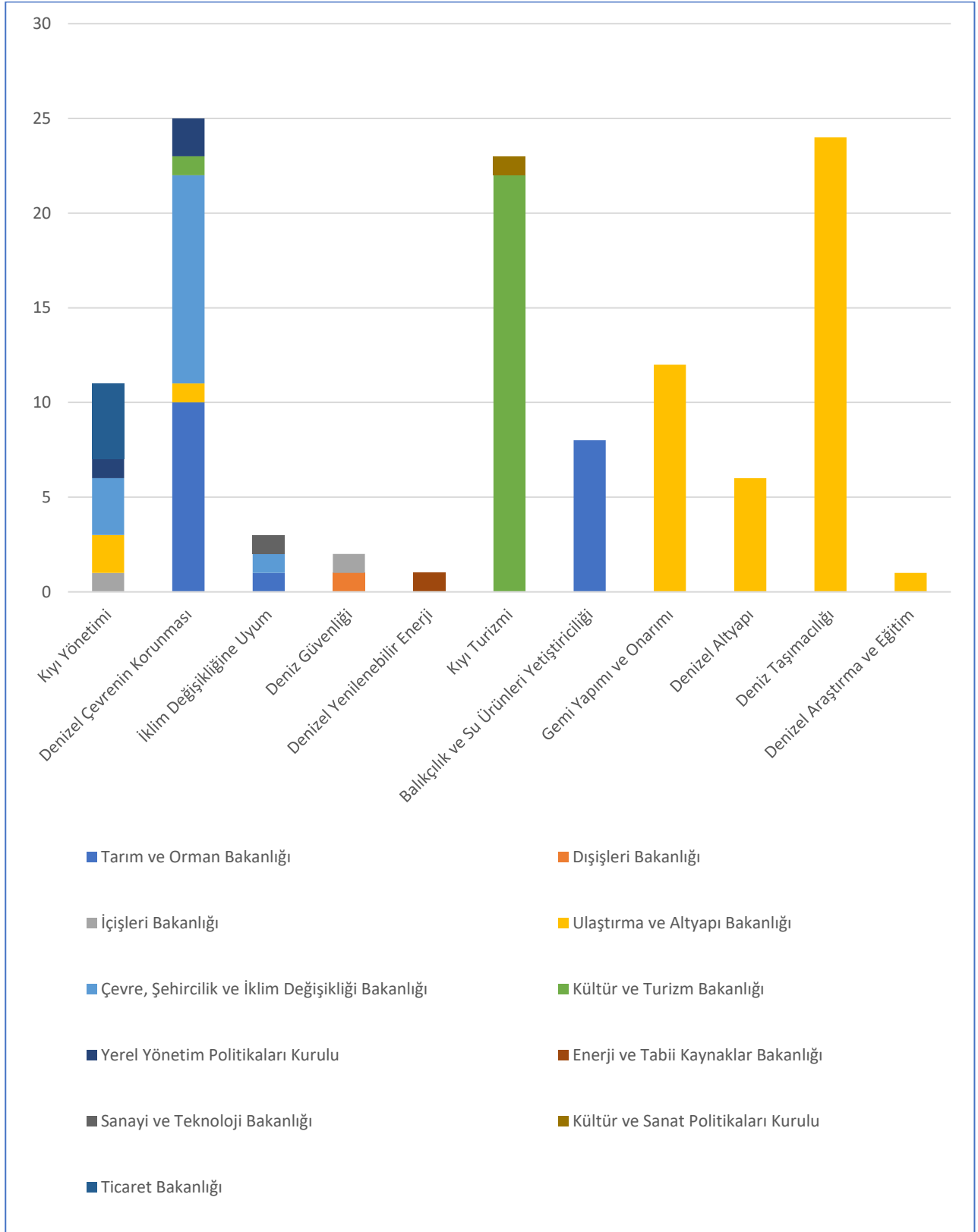
İkinci olarak, deniz yönetişi konusunda dört etmenler tespit edilmiş ve bu etmenler ayrı ayrı bakanlık ve kurullar çerçevesinde yer almıştır. Dinamik ve ekosistem temelli yönetim başlığını taşıyan ilk etmene en büyük katkıyı Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı sunmaktadır. Ancak ilgili katkılar incelendiğinde ilgili başlıkların kıyı turizmi veya denizlerin sürdürülebilir bir biçimde kullanılması adına olmadığı görülmektedir. Yine de ilgili etmene birçok bakanlık ve kurulun farklı açılardan katkı verdiği açıktır. İkinci olarak politika, yasa ve düzenlemeler çerçevesinde her bakanlığın ayrı ayrı kendi görev

alanlarına giren konularda düzenleme yetkisi olduğu tespit edilmişse de en fazla sorumluluk yine Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından. İlgili bakanlıkta Denizcilik Genel Müdürlüğü isimli denizciliğin yönetimine dair ayrı bir birimin olduğu düşünüldüğünde politika yapma yetkisinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafında daha fazla yer alması şaşırtıcı olmamaktadır. Önleyici tedbirler isimli üçüncü etmen değerlendirildiğinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından dengeli bir koruma sürecinin işlediği görülmektedir. Yine de ilgili düzenlemelerin her bir bakanlık ve kurul tarafından yerine getirilmesi kamu yönetimi açısından karmaşık bir durum yaratmaktadır. Son olarak iklim dirençli koruma ağı etmenine bakıldığında ise düzenleme sayısının azlığı ve ilgili sürecin bakanlıklar ile kurulların genel yetkili olma durumu göze çarpmaktadır. Bu anlamda yakın zamanda gündeme gelecek olan İklim Kanunu, görev ve sorumlulukları hangi bakanlık ve kurullara dağıtacağı açısından önem arz etmektedir.

3.2. Türkiye’de Bakanlıkların Sürdürülebilir Mavi Ekonomiye İlişkin Görev ve Yetkileri

Sürdürülebilir mavi ekonomi yaklaşımı çerçevesinde deniz yönetişiminin Türkiye’de bir kamu politikası olarak nasıl dizayn edildiği bilgisini edinebilmek için 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde yer alan bakanlıkların görev alanlarına ilişkin maddelerden yararlanmak gerekmektedir. Türkiye’de sürdürülebilir mavi ekonomi ve bununla bağlantılı olan tüm süreçler eksik bir vaziyette yer almaktadır. Herhangi bir bakanlığın bizatihi sürdürülebilir mavi ekonomi kavramına ilişkin bir kamu politikası geliştirmedeği görülmektedir. Türkiye’de, bir eksiklik olarak, denizlere ilişkin herhangi bir bakanlık da bulunmamaktadır. Buna ilişkin tek bakanlık olarak düşünülebilecek olan ve 2011’de ismi Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı olan kamu kurumunun ismi 2018’de yayımlanan 703 Numaralı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olarak değiştirilmiştir. Denizcilik ve denizlere ilişkin ayrı bir bakanlığın veya yapının bulunmuyor oluşu yukarıda denizlerin ve okyanusların ayrıca çalışılması gerektiğine ilişkin bilgilerle tutarlı görünmemektedir. Ancak yine de sürdürülebilir mavi ekonomiye ilişkin hangi politika olanaklarının mümkün olduğu ve bunların hangi bakanlıklar tarafından yerine getirileceği önem arz etmektedir. Bu nedenle kamu politikalarında değişimin nasıl mümkün olacağını açıklayabilmek adına öncelikle mevcut düzenin ne olduğunun araştırılması gerekmektedir. Aşağıda yer alan Şekil 2’de, 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde yer alan maddeler uyarınca sürdürülebilir mavi ekonominin unsurları belirlenerek hangi bakanlık veya kurulun sürdürülebilir mavi ekonominin hangi alanına temas ettiği gösterilmiştir.

Sürdürülebilir mavi ekonominin unsurları 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinden alınan verilerle bir kamu politikası olarak değerlendirildiğinde ilgili politika ekseninde gemi yapımı ve onarımı, denizel altyapı, deniz taşımacılığı ile denizel araştırma ve eğitim konularının Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bünyesinde yer aldığı görülmektedir. Türkiye’deki kıyı turizmi yönetimi ise yalnızca Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın politika yapıcısı ve uygulayıcısı olduğu bir düzlemde oluşturulmuştur. Keza yine balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği konusunda yalnızca Tarım ve Orman Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ise denizel yenilenebilir enerji konusunda yetkili kılınmıştır. Diğer konulardaki politika yapma ve uygulama konuları ise bakanlıkların ve kurulların ortaklaşa yetki alanlarının olduğu konuları ifade etmektedir. Özellikle kıyı yönetimi ve denizel çevrenin korunması konularında pek çok bakanlık ve kurulun kamu politikası yapma ve uygulama yetkileri bulunmaktadır. İklim değişikliğine uyum ve deniz güvenliği konularında ise görev ve yetkiler az olmakla birlikte Tarım ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’na yetkiler tanınmıştır. Görülmektedir ki sürdürülebilir mavi ekonomi alanında kamu politikası oluşturma ve uygulama süreçleri bazı konularda tek kamu kurumunu yetkilendirmişken bazı konularda ise bakanlıklar ve kurullar arasında görev dağılımı yapılmıştır. Aşağıda yer alan Şekil 2’de ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği özelinde sürdürülebilir mavi ekonominin unsurlarına göre görevler gösterilmiştir.

Şekil 2. Türkiye'deki Bakanlık ve Kurulların Sürdürülebilir Mavi Ekonomi Alanları

SONUÇ:

Türkiye'deki denizel çevre politikalarının yatay çevre politikası entegrasyonu çerçevesinde analizi yapıldığında merkezi ve tüm görev ve yetkileri içerisinde barındıran bir yapının yer almadığı ve bu nedenle denizel çevre politikalarının görev ve yetki paylaşımlarının 11 (on bir) bakanlık ve kurula paylaştırıldığı görülmektedir. İlgili paylaşımların ise görev ve yetki hususundaki sorumluluk açısından ele alınmadığı ve böylelikle bir kamu otoritesinin diğer kamu otoritesiyle benzer görev ve yetkilere sahip olabildiği anlamına gelmektedir. Bakanlıklar ve kurullar arasında denizel çevre politikaları arasındaki eşgüdümü sağlayacak herhangi bir mekanizma da bulunmamaktadır. Bu nedenle ilgili otoriteler zaman zaman benzer görevleri yapan diğer birimlerden farklı kararlar almakta ve bunları uygulayabilmektedir.

Çalışmanın analizi araştırma soruları çerçevesinde gerçekleştirildiğinde, Türkiye'deki sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetimi konularındaki görevlerin paylaşımı incelenmelidir. Bu hususta, öncelikle belirtmek gerekir ki Türkiye'deki mevzuatta sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetimi kavramları yer almamaktadır. Özellikle Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde sürdürülebilir mavi ekonomiye ilişkin herhangi bir kavramsal çerçevenin yer alması Türkiye'deki denizel çevre politikalarının uluslararası sisteme uyum sağlama ihtimalini azaltmaktadır. Bununla beraber Türkiye'deki sürdürülebilir mavi ekonomiye dair görev alanları incelendiğinde bunların karmaşık ve çok merkezli bir yapıda toplandığı ifade edilebilir. Yatay çevre politikası entegrasyonu açısından düşünüldüğünde, kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanabilmesi adına merkezi bir otoriteye ihtiyaç duyulmaktadır. Sürdürülebilir mavi ekonomiye ilişkin görev alanları ise zaman zaman aynı görev alanına giren hususlarda düzenleme ve uygulama yapma yetkisi olan bakanlıkları zor durumda bırakmaktadır. Nitekim bütünsel bir yönetim yöntemiyle düzenlenmesi ve uygulanması gereken hususlarda ise yalnızca tek bakanlığın yetkili olduğu konular da mevcuttur. Deniz yönetimi açısından değerlendirildiğinde ise bakanlıkların özellikle iklim değişikliğine uyum hususunda görev ve yetkisinin olmadığı ve bu konuda eksik kaldığı gözükmemektedir. Daha çok kurumsal yapılara ilişkin düzenlemelere dair görevlerin verildiği deniz yönetimi hususunda iklim değişikliği gibi son yıllarda önem kazanan bir konunun geri planda olması bir hayli sorun yaratmaktadır. Yatay çevre politikası entegrasyonu bakımından deniz yönetimi incelendiğinde, yine, merkezi bir otoritenin yokluğu deniz yönetimine ilişkin süreçlerin yürütülmesini güçleştirmektedir.

İkinci araştırma sorusu incelendiğinde ise yukarıda yapılan incelemeler doğrultusunda Türkiye'nin hem Avrupa Birliği hem de diğer uluslararası sözleşmelere uyum sağlayabilmesi adına yatay çevre politikası entegrasyonu yaklaşımını harekete geçirecek bir merkezi otoriteye ihtiyaç vardır. Bu otorite gerek bakanlık düzeyinde gerekse diğer düzeylerde Türkiye'deki denizel çevre politikalarını tek bir merkezden yürütmelidir. Bu merkezin olmayışı, Türkiye'nin denizel çevre politikalarını sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetimi konularında entegre olamayacak bir duruma sürüklemektedir. Bu nedenle, denizel çevre politikalarının kendine özgü konularını, sorunlarını ve uygulama alanlarını ilgili uzmanlık birimlerini ve nitelikli insan kaynağını bünyesinde barındıracak olan merkezi bir yapıya ihtiyaç duyulmaktadır.

Sonuç olarak, çalışma bir bütün halinde değerlendirildiğinde Türkiye'de bütünsel anlamda bir sürdürülebilir mavi ekonomi yönetimi olmadığı görülmektedir. Türkiye'deki bakanlıkların görev alanları değerlendirildiğinde sürdürülebilir mavi ekonominin unsurlarına göre planlama yapmak yerine bakanlıkların tarihsel anlamda örgütlenme alanları ve çalışma pratikleri doğrultusunda bir görev dağılımı yapıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bunun haricinde sürdürülebilir mavi ekonominin temel unsuru olan denizler özelinde yer alan düzenleme biçimleri ise doğrudan denizleri bir mekân veya sektör olarak değerlendirmekten oldukça uzaktır. Yine, bunun yerine, Türkiye'deki mevcut bakanlıkların kendi görev alanları denizlerle uyumlu olduğu ölçüde yapılara bölüştürülmüştür. Buradan hareketle, Türkiye'deki deniz politikalarına ilişkin temel sorun alanlarından birisi kamu politikaları konusunda düzenleme yapma ve bu politikaların uygulanması konusunda parçalı bir yapının olmasıdır. İkinci olarak Türkiye'deki deniz yönetimi konusunda değerlendirme yapıldığında deniz politikaları içerisinde deniz yönetimi unsuru da yer almamaktadır. Sürdürülebilir mavi ekonomiye ilişkin yetkiler konusunda olduğu gibi Türkiye'deki deniz yönetimi de parçalı ve eşgüdüm sağlayacak bir örgütlenme yapısı olmaması nedeniyle bölünmüş vaziyettedir. Buna dair değerlendirme yapıldığında ise ulusal literatürde yer almayan deniz yönetimi kavramının Türkiye'deki kamu politikası yapımı ve uygulanması sürecinde de yer almadığı görülmektedir. Kısaca, Türkiye'deki sürdürülebilir mavi ekonomi ve deniz yönetimi süreçleri bakanlıklar düzeyinde incelendiğinde Türkiye'nin denizleri ayrı bir mekân ve uzmanlık alanı olarak değerlendirmesi adına ayrı bir bakanlığa veya bir eşgüdüm mekanizmasına ihtiyacı görülmektedir.

ETİK STANDARTLAR:

Çıkar Çatışması: Yazar herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

Etik Kurul İzni: Bu çalışma için etik kurul iznine gerek yoktur.

Finansal Destek: Bu çalışma için herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Teşekkür: Teşekkürümüz yoktur.

KAYNAKÇA:

- 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (2018, 10 Temmuz). Resmi Gazete (Sayı: 30474). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180710-1.pdf>
- 703 Numaralı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/4.5.703.pdf>.
- Bryndum-Buchholz, A., Lotze, H., Novaglio, C. ve Eddy, T. (2023). Ocean Biomass and Climate Change, Reference Module in Earth Systems and Environmental Sciences, Elsevier. DOI: <https://doi.org/10.1016/B978-0-323-90798-9.00010-X>.
- Ertör, I. ve Hadjimichael, M. (2020). Editorial: Blue degrowth and the politics of the sea: rethinking the blue economy. *Sustain Sci* 15, 1–10. <https://doi.org/10.1007/s11625-019-00772-y>.
- European Commission (2021). The EU Blue Economy Report 2021. Erişim adresi: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0b0c5bfd-c737-11eb-a925-01aa75ed71a1>
- Jacques, P. ve Smith, Z. (2003). Ocean Politics and Policy: A Reference Handbook, ABC-CLIO, Santa Barbara.
- Leeuwen, J. ve Tatenhove, J. (2010). The triangle of marine governance in the environmental governance of Dutch offshore platforms, *Marine Policy*, 34:3, 590-597. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2009.11.006>.
- McAteer, B. (2022). Exploring the transformative potential of citizen science in marine governance processes (Doktora Tezi, Queen's University Belfast). Erişim adresi: https://pureadmin.qub.ac.uk/ws/portalfiles/portal/290598377/PhD_thesis.pdf
- Smith-Godfrey, S. (2016). Defining the Blue Economy. *Maritime Affairs: Journal of the National Maritime Foundation of India*, 12(1): 58-64.
- Wenhaj, L., Cusack, L., Baker, M., Tao, W., Mingbao, C., Paige, K., Xiaofan, Z., Levin, L., Escobar, E., Amon, D., Yue, Y., Reitz, A., Neves, A.A.S., O'Rourke, E., Mannarini, G., Pearlman, J., Tinker, J., Horsburgh, K.J., Lehodey, P., Pouliquen, S., Dale, T., Peng, Z. ve Yufeng, Y. (2019). Successful Blue Economy Examples with an Emphasis on International Perspectives. *Frontiers in Marine Science*, 6(261): 1-14.
- Lafferty, W. veHovden, E. (2003). Environmental policy integration: towards an analytical framework. *Environmental Politics*, 12:3, 1-22.
- Orhan, G. (2021). Conditions Of Environmental Policy Integration For Sustainability: The Politics Of Multiple Dividends At Local Government Level İn Turkey. *Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 1-20. <https://doi.org/10.38120/banusad.1012754>.
- Van Oosten C., Uzamukunda, A., Runhaar, H. (2018), Strategies for achieving environmental policy integration at the landscape level. A framework illustrated with an analysis of landscape governance in Rwanda. *Environmental Science & Policy* 83, 63-70, ISSN 1462-9011, <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2018.02.002>.
- Willis, Z. (2016). IOOS® Support the Blue Economy. OCEANS 2016 MTS/IEEE Monterey, Monterey, CA, USA, pp. 1-3, doi: [10.1109/OCEANS.2016.7761025](https://doi.org/10.1109/OCEANS.2016.7761025).

Zacharias, M. ve Ardron, J. (2020). *Marine Policy: An Introduction to Governance and International Law of the Oceans*. 2nd Edition, London, Routledge, 325 pp.

EXTENDED SUMMARY

Research Problem:

The objective of this study is to ascertain the extent to which sustainable blue economy and marine governance are being addressed by the relevant ministries in Türkiye.

Research Questions:

The objective of the study is to examine the processes of horizontal environmental policy integration as part of the environmental policy integration approach. In this regard, the study will examine the role of policies, laws and regulations as elements of national decision-making mechanisms within the horizontal environmental policy approach. It will investigate whether these policies include dynamic and ecosystem-based management, whether public policies are within the climate-resilient protection network and whether public policies include preventive methods.

Secondly, the study will investigate the distinction of the roles of national decision-making mechanisms within the horizontal environmental policy integration regarding the sustainable blue economy, including an analysis of their existence in the fields of duty, authority and implementation.

The study will address two research questions.

- 1- How has the central authority tasked and authorized to implement Türkiye's marine governance and sustainable blue economy policies within the framework of the horizontal environmental policy integration approach distributed the relevant duties and authorities?
- 2- Is there a need for a single central authority to implement marine environmental policies in Türkiye?

Literature Review:

In order to evaluate the potential of marine governance and the sustainable blue economy in this study, a review of the relevant literature was conducted, and the categories of marine governance and sustainable blue economy were identified. To ensure alignment with environmental policy integration in the subsequent stages of the process, a horizontal environmental policy integration approach was selected, and the necessary formatting was made accordingly.

Methodology:

The fundamental basis for the aforementioned research is set forth in Presidential Decree No. 1 (Official Gazette of the Republic of Türkiye, 2018). The decree in question delineates the duties and authority areas of the ministries in Türkiye. In the study, document analysis was employed as a data collection tool to examine the duties of the ministries included in Presidential Decree No. 1. This examination revealed a total of 125 (one hundred and twenty-five) duties and authorities pertaining to marine environmental policies in Türkiye. The relevant authorities and responsibilities are classified according to the areas and categories of marine governance and sustainable blue economy and are presented in figures in the study.

Results and Conclusions:

A comprehensive evaluation of the study reveals a lack of sustainable blue economy management in Türkiye. Upon evaluation of the areas of responsibility of the ministries in Türkiye, it becomes evident that rather than planning in accordance with the tenets of the sustainable blue economy, a distribution of duties is conducted in alignment with the historical organizational boundaries and operational procedures of the ministries. Furthermore, the regulatory frameworks pertaining to the seas, which constitute the fundamental components of the sustainable blue economy, do not directly assess the seas as a geographic entity or sector.

Furthermore, the current Turkish ministries have been divided into structures that are compatible with the seas, rather than their areas of duty being allocated in a way that reflects the sustainable blue economy. In light of the aforementioned, one of the primary challenges pertaining to marine policies in Türkiye is the fragmented regulatory framework governing the formulation and implementation of public policies. Secondly, an evaluation of marine governance in Türkiye reveals that the marine governance element is absent from marine policies. Similarly, the marine governance in Türkiye is also fragmented and divided due to the lack of an organizational structure that will provide coordination, as is the case with the authorities regarding the sustainable blue economy. It is evident that the concept of marine governance, which is not referenced in the national literature, is absent from the public policymaking and implementation process in Türkiye. In summary, an examination of the sustainable blue economy and marine governance processes in Türkiye at the ministerial level reveals a clear need for the establishment of a separate ministry or a coordination mechanism to evaluate the seas as a distinct space and area of expertise.